www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی	رشته‌ی : ادبیّات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدّت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳ / ۳ / ۱۳۸۸	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۸		اداره‌ی کلّ سنجش و ارزشیابی تحصیلی htt://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
الف	**زبان شناسی (۴ نمره)**	
	۱) « صورت پایه » را در واژه ی « کوچک ترین » مشخّص کنید .	۰/۲۵
	۲) الگوی هم نشینی ترکیب « بلندِ کوه » را بنویسید. چرا به این ترکیب « ذخیره ی زبانی » می گویند؟	۱
	۳) با توجّه به شیوه‌ی واژگان نگاری ، اطّلاعات مربوط به واژه ی زیر را بنویسید . (ذکر سه مورد کافی است.)	۰/۷۵
	نرگس narges : ا . ، ۱- گیاهی است. ۲- این گیاه مانند زعفران دارای پیاز است .	
	۴) هریک ازواژه های مشخّص شده ، دراثر گذر زمان ، مشمول کدام یک ازوضعیّت های چهارگانه شده اند؟	۰/۵
	الف) هرکو نظری دارد با یارکمان ابرو / باید که سپر باشد ، پیش همه پیکان ها	
	ب) علی ملطّفه‌ای به خطّ امیر مسعود که ایشان ندیده بودند به بوسعید داد تا برخواند.	
	۵) شیوه ی ساخت واژه های زیر را بنویسید .	۰/۵
	الف) نزاجا ب) خودنویس	
	۶) طبق الگوی هجایی « صامت + مصوت کوتاه ـَ + صامت + صامت » یک واژه بنویسید .	۰/۲۵
	۷) در عبارت های داده شده ، از کدام نقش های زبان استفاده شده است ؟	۰/۷۵
	الف) انجمن ادبی شاعران جوان در ماه آینده تشکیل می شود.	
	ب) در ازل پرتو حُسنت ز تجلّی دم زد / عشق پیدا شد و آتش به همه عالم زد .	
	ج) به خودم می گفتم : چگونه می توان به کمک دیگران شتافت؟	
ب	**نگارش (۵ نمره)**	
	۱) قسمتی از یک فیلم ، شامل وقایعی بوده است که بین ساعت ۱۰ تا ۱۲ صبح اتّفاق افتاده ، به این قسمت در اصطلاح فیلم نامه نویسی ، ..... می گویند.	۰/۲۵
	۲) عبارت زیر ، کدام نوع حرکت را در نمایش نامه ، معرّفی می کند ؟	۰/۲۵
	« این حرکت در روی صحنه و برای ایجاد تنوّع است و دستور اجرای آن به کارگردان مربوط می شود. »	
	۳) هنگام نگارش یک نوشته‌ی ادبی ، باید در « انتخاب واژگان » به چه نکاتی توجّه داشت ؟(ذکر سه مورد کافی است.)	۰/۷۵
	۴) در هر یک از عبارت های زیر ، کاربرد کدام «صورخیال » آشکار است ؟	۰/۵
	الف) با شنیدن این خبر ، ابرو در هم کشید. ب) شکوفه ها در برابر باران بهاری تعظیم کردند.	
	۵) در نوشته‌ی زیر ، از کدام راه های ایجاد « تنوّع و تحرّک » استفاده شده است ؟(سه مورد بنویسید.)	۰/۷۵
	« فرزند من ، دمی چند بیش نیست که تو در آغوش من خفته ای و من به نرمی سرت را بر بالین گذاشته و آرام از کنارت برخاسته ام و اکنون به تو نامه می نویسم . شاید هر که از این کار، آگاه شود تعجّب کند ؛ زیرا نامه و پیام آن گاه به کار می آید که میان دو تن فاصله ای باشد و من و تو در کنار هم هستیم .»	
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی	رشته‌ی : ادبیّات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدّت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳ / ۳ / ۱۳۸۸	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور **در خرداد ماه** سال **۱۳۸۸**		اداره‌ی کلّ سنجش و ارزشیابی تحصیلی htt://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	۶) شعر زیر را بازگردانی کنید .	۰/۵
	« خوش چمنی است عارضت خاصّه که در بهار حسن / حافظ خوش کلام شد ، مرغ سخن سرای تو »	
	۷) در هر یک از نوشته های زیر ، کدام شیوه ی طنز پردازی به کار رفته است ؟	۰/۵
	الف) دهنه‌ی جیبش تارعنکبوت گرفته !	
	ب) « حیف عمر گل آقایی که صرف تعلیم این زبان بسته (شاغلام) کردیم . تلمیذ بی ارادت که شیخ اجل می فرماید ؛ عاشق بی زراست ، یکیش همین شاغلام است .»	
	۸) ایرج افشار« فهرست مقالات فارسی » را به چه شیوه ای تنظیم کرده است ؟ چرا این اثر ، یک « منبع فرعی » به شمار می آید ؟	۰/۵
	۹) در کدام عبارت ، «خطای مربوط به کاربرد فعل » دیده می شود؟	۰/۲۵
	الف) یکی از دلایل توجّه من به کتاب های تاریخی این است که شما با مطالعه‌ی آن لذّت می برید.	
	ب) پرستوهای مهاجر ، در این فصل به پرواز در می آیند و مسیر همیشگی خود را طی می کنند.	
	۱۰) هر یک از عبارت های زیر را ویرایش کنید .	۰/۷۵
	الف) روز شنبه بازرسین ، گزارش های مربوط به بهداشت محیط را بررسی کردند.	
	ب) انسان نیکوکار ، راه هایی که سبب موفقیّت می شود را همواره بر له دیگران به کار می گیرد.	
ج	**املا و بیاموزیم (۳ نمره)**	
	۱) با توجّه به عبارت زیر ، کدام واژه‌ی داخل کمانک ، مناسب است ؟	۰/۲۵
	« همکارم به علّت معالجه‌ی بیماری خود در بیمارستان ، از سمت خود (استیفا ، استعفا) داد. »	
	۲) آیا کاربردقید « قطعاً » در عبارت زیر ، مناسب است ؟ چرا ؟	۰/۵
	« قطعاً آنان که شعرهای زیبا می سرایند ، طبع لطیف و روحی حسّاس دارند.»	
	۳) با توجّه به عبارات زیر ، به هر یک از سؤالات ، پاسخ دهید :	۱/۲۵
	« او پلّکان ترقّی را به سرعت پیمود و توانست برای اجتماع خود ، انسانی مفید و سازنده باشد و نام نیک ازخویش به یادگار بگذارد . »	
	الف) یک واژه بیابید که در آن « صامت میانجی » به کار رفته است .	
	ب) برای واژه‌ی « خویش » یک « هم آوا » بنویسید.	
	ج) کدام واژه « دو تلفّظی » است ؟	
	د) هنگام تلفّظ کدام واژه ، « فرآیند واجی ابدال » رخ می دهد ؟ چرا ؟	
	۴) املای کلمات نادرست را اصلاح کنید .	۱
	« الغای حکم ، اوامر و نواحی ، سیانت ذات ، شاهد غضبان ، ابریق سفال ، خان غدّاره کش ، ذمّت و تعهّد ، حریر طوری . »	
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی	رشته‌ی : ادبیّات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدّت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳ / ۳ / ۱۳۸۸	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۸		اداره‌ی کلّ سنجش و ارزشیابی تحصیلی htt://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
د	**دستور (۸ نمره)**	
	۱) « بیابان » از نظر ساختمان چگونه واژه ای است ؟	۰/۲۵
	۲) اجزای تشکیل دهنده ی واژه ی « آسایش » را بنویسید .	۰/۵
	۳) زمان و نوع فعل تاریخی مشخّص شده در جمله ی زیر را بنویسید .	۰/۵
	« خردمندان دانستندی که نه چنان است و سری می جنبانیدندی .»	
	۴) جمله ی « او از ورطه ی یأس و ناامیدی رست . » را گذرا کنید .	۰/۵
	۵) وابسته ی وابسته را مشخّص کنید و نوع آن را بنویسید .	۰/۵
	« یک نقّاش درحرفه ی خود ازاستعداد ذاتی بهره می گیرد و به مدد آن، تصاویربسیاردیدنی راترسیم می کند.»	
	۶) با توجّه به عبارت « نه هر که به قامت مهتر به قیمت بهتر » :	۰/۵
	الف) کدام بخش حذف شده است ؟	
	ب) نوع حذف را بنویسید .	
	۷) « نقش نما » را پیدا کنید و معنای آن را بنویسید .	۰/۵
	شبگیر، امیر را بگوی : « هرگز درویش نوازی فراموش نشود .»	
	۸) جایگاه تکیه در واژه ی « دانش نامه » در کدام هجاست ؟ دلیل آن را بنویسید .	۰/۵
	۹) با توجّه به دستور تاریخی ، نوع جابه جایی اجزای جمله در عبارت زیر را بنویسید .	۰/۵
	« زنده جان بشر از حکمت و پند تو بود .»	
	۱۰) با توجّه به جمله ی « گفته آمد که به دل جویی ما می آیی .» فعل « آمد » در گذشته چه معنایی داشته و در « ساخت چه نوع فعلی » بکار رفته است ؟	۰/۵
	۱۱) در جمله ی زیر ، نقش های تبعی را بیابید و نوع هر یک را بنویسید .	۱
	« فردوسی ، حماسه سرای بزرگ ایران ، در شاهنامه به بیان آموزه های اخلاقی و انسانی پرداخته است . »	
	۱۲) با توجّه به جمله ی « طرح یا هسته به حوادث داستان وحدت هنری می بخشد . » به سؤالات ، پاسخ دهید :	۱
	الف) عبارت داخل گیومه از چند « واژه » تشکیل شده است ؟	
	ب) یک تکواژ « وابسته ی تصریفی » و یک تکواژ « آزاد دستوری » بیابید .	
	ج) تعداد واج های « حوادث » را بنویسید .	
	۱۳) با رسم نمودار ، اجزای اصلی جمله ی زیر را مشخّص کنید .	۱/۲۵
	« مولوی مفاهیم والای عرفانی را از قرآن کریم فرا گرفته است .»	
	« موفّق و پیروز باشید » جمع نمره	۲۰

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی	رشته‌ی : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳ / ۳ / ۱۳۸۸
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور **در خردادماه** سال ۱۳۸۸		اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی Htt p: // aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	با تشکّر از دقّت نظر مصحّحین محترم، راهنمای زیر ، جهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح خدمت شما ارائه می‌گردد. پاسخ‌های درست و مشابه دانش‌آموزان نمره تعلّق می‌گیرد.	
الف	**زبان شناسی (۴ نمره)** ۱- کوچک ← صورت پایه (۰/۲۵) ۲- الگوی هم نشینی : صفت بیانی پسین (۰/۲۵) + نقش نمای ـِ (۰/۲۵) + اسم (۰/۲۵) چون ترکیب بالقوّه ای است که امروز کاربرد ندارد . (۰/۲۵) ۳- اطّلاعات املایی : (نرگس) - تلفّظی (narges) – دستوری (اِ) – معنایی - ذکرسه مورد کافی است هر کدام (۰/۲۵) جمعاً (۰/۷۵) ۴- الف) سپر : هم معنای قدیم را حفظ کرده و هم معنای جدید گرفته است . (۰/۲۵) ب) ملطّفه : کاملاً متروک شده (۰/۲۵) و یا از فهرست واژگان دوره ی بعد حذف شده است . ۵- الف) علایم اختصاری (۰/۲۵) ب) ترکیب (۰/۲۵) ۶- اسب ، مشک ، ابر یا نمونه های مشابه ذکر یک مورد (۰/۲۵) ۷- الف) ایجاد ارتباط (۰/۲۵) ب) آفرینش ادبی (۰/۲۵) ج) حدیث نفس (۰/۲۵)	
ب	**نگارش (۵ نمره)** ۱- سکانس (۰/۲۵) ۲- حرکت تکنیکی (۰/۲۵) ۳- واژگانی را انتخاب کنیم که قدرت پیام رسانی و تأثیر عاطفی آن ها بیشتر باشد . / به توانایی درک و دریافت مخاطب توجّه داشته باشیم . / از انتخاب تعابیر ، جمله ها و واژگان قالبی که بار معنایی آن ها فرسایش یافته است ، پرهیز کنیم . / به کار گیری هر واژه ی بی هویّت و بی اصالتی را نمی توان نوجویی و نوگرایی تلقّی کرد . / برخی از واژگان کاربرد تاریخی دارند ؛ مثل خلیدن ، سگالیدن ، چنبر ، صعوه و ..... از این واژگان استفاده نکنیم . / به آهنگ و موسیقی کلمات مترادف در بافت جمله توجّه داشته باشیم . / در نوشته ی خود ، از واژگان متفاوت و متنوّع (خصوصاً افعال متنوّع) بهره بگیریم . / واژه چون جسم و معنی هم چون روح نوشته است . هم چنان که میان جسم و روح باید تناسب وجود داشته باشد ، لفظ و معنی هم باید از تناسب لازم برخوردار باشند . ذکر سه مورد کافی است و هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۷۵) ۴- الف) کنایه (۰/۲۵) ب) تشخیص (۰/۲۵) ۵- انتخاب واژگان دقیق – ساده نویسی – صداقت و صمیمیّت – عاطفه و احساس – بلند و کوتاه کردن جملات و فضاسازی . ذکر سه مورد کافی است هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۷۵) ۶- عارضت خوش چمنی است (۰/۲۵) خاصّه که در بهار حسن / حافظ خوش کلام ، مرغ سخن سرای تو شد. (۰/۲۵) ۷- الف) استفاده از ضرب المثل (۰/۲۵) یا تمثیل ب) اشارات یا اقتباس از آثار ادبی (۰/۲۵) ۸- موضوعی (۰/۲۵) چون خود به طور مستقیم در تحقیق به کار نمی آید یا به وسیله ی آن می توانیم به منابع معتبر و موضوعات مورد نظر دسترسی پیدا کنیم .(۰/۲۵) ۹- گزینه ی « الف » (۰/۲۵) ۱۰- الف) روز شنبه بازرسان (۰/۲۵) ، گزارش های مربوط به بهداشت را بررسی کردند . ب) انسان نیکوکار ، راه هایی را (۰/۲۵) که سبب موفقیّت می شود همواره له (۰/۲۵)دیگران به کار می گیرد .	
	ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی	رشته‌ی : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳ / ۳ / ۱۳۸۸
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور **در خردادماه** سال **۱۳۸۸**		اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی Htt p: // aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
ج	**املا و بیاموزیم (۳ نمره)** ۱- استعفا (۰/۲۵) ۲- بله (۰/۲۵) زیرا با استفاده از این قید می خواهیم به خواننده‌ی خود اطمینان دهیم که تا کسی طبع لطیف و روحی حسّاس نداشته باشد ، در سرودن شعر موفق نمی شود . و یا هر پاسخی نظیر این مفهوم (۰/۲۵) ۳- الف) پلکان (۰/۲۵) ب) خیش (۰/۲۵) ج) یادگار (۰/۲۵) د) اجتماع (۰/۲۵) چون هر گاه « جـ » در کنار « ت » قرار بگیرد به « ش» تبدیل می شود (۰/۲۵) یا اگر در واژه ای «جْت» باشد به این شکل «شت» تلفّظ می شود . ۴- نواهی (۰/۲۵) ، صیانت (۰/۲۵) ، قداره کش (۰/۲۵) ، توری (۰/۲۵)	
د	**دستور (۸ نمره)** ۱- ساده (۰/۲۵) ۲- بن مضارع(۰/۲۵) + ـِ ش (۰/۲۵) ۳- ماضی (۰/۲۵) - استمراری (۰/۲۵) ۴- او را (۰/۲۵) از ورطه ی یأس و ناامیدی رهاند (۰/۲۵) ۵- وابسته ی وابسته ← بسیار (۰/۲۵) نوع ← قید صفت (۰/۲۵) ۶- الف) فعل اسنادی (۰/۲۵) یا فعل ب) حذف به قرینه ی معنوی (۰/۲۵) ۷- نقش نما ← را (۰/۲۵) - در معنی « به » (۰/۲۵) ۸- در هجای پایانی یا « مه » (۰/۲۵) چون جایگاه تکیه در اسم مشتق - مرکّب ، هجای پایانی است . (۰/۲۵) یا چون در نهایت یک کلمه است . ۹- تقدیم مسند (۰/۲۵) بر نهاد (۰/۲۵) ۱۰- در معنای « شد » (۰/۲۵) در ساخت فعل مجهول (۰/۲۵) ۱۱- حماسه سرای بزرگ ایران (۰/۲۵) بدل (۰/۲۵) ، انسانی (۰/۲۵) معطوف (۰/۲۵) ۱۲- الف) ۱۱ واژه (۰/۲۵) ب) تکواژ وابسته ی تصریفی : « می ، ـَ د » ذکر یک مورد (۰/۲۵) تکواژ آزد دستوری : « نقش نمای اضافه ی ـِ ، به ، یا » ذکر یک مورد (۰/۲۵) ج) ۷ واج (۰/۲۵) یا (ح / ـَ / و / ا / دَ / ـِ / ث) ۱۳- جمله — نهاد — مولوی ۰/۲۵ ؛ گزاره — مفعول — مفاهیم والای عرفانی را ۰/۲۵ ؛ متمم — از قرآن کریم ۰/۲۵ ؛ فعل — فرا گرفته است ۰/۲۵ رسم صحیح نمودار (۰/۲۵)	
	«خسته نباشید» جمع نمره	۲۰

www.alm.loxblog.com